

Prancūzų K2 daiktavardinio junginio giminės kategorija

DARNIOJI DAUGIAKALBYSTĖ 2017

Kaunas gegužės 26-27 d.

Dokt. Vitalija Kazlauskienė

Vilniaus universitetas

Pranešimo struktūra:

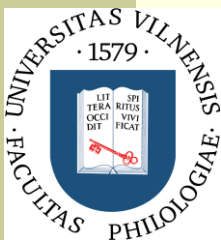

- Giminės gramatinė kategorija kaip būdingiausia daiktavardinio junginio kategorija.
- Motyvuota giminės kategorija LPRATT
- Profesijų pavadinimų giminės kategorija
- Nemotyvuota giminės kategorija
 - Nemotyvuotų daiktavardžių giminės klaidos
 - Nemotyvuotų daiktavardžių derinimo klaidos
 - Būdvardžio giminės derinimas
 - Determinanto giminės derinimas
- Apibendrinimas
- Literatūros sąrašas

LPRAT (prancūzų kalbos besimokančių lietuvių tarpukalbės tekstynas)

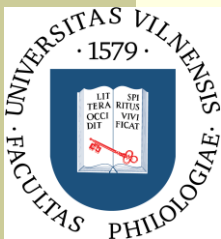
tekstyno dydis

	Rašinių skaičius						Žodžių skaičius
	2011	2012	2013	2014	2015	Bendras skaičius	
LPRATT_{BE}	87	69	48	46	51	301	66 988
LPRATT_{BL}	88	70	53	47	51	309	35 044
LPRATT	175	139	101	93	102	610	102 032

Motyvuota giminės kategorija

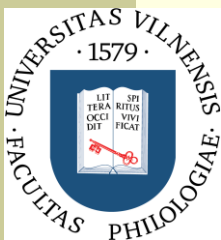

Motyvuotos giminės reiškimo priemonės:

- Afiksai;
- Supletyviškai;
- Tarnybiniais žodžiais;
- Mišriuoju būdu.

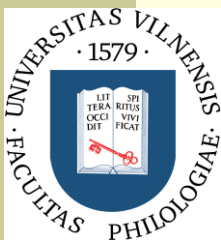
Motyvuotos giminės pavyzdžiai LPRATT (I)

- <...> **ma** <SN0> **mère** a conseillé d'essayer faire le <L><CPN> #bénévolat\$ <SN0> **bénévole**. (015L2643D50)
- <...> **ma** <SN0> **mère** et **mon** <SN0> **père** pourront m'aider trouver la <SN3> route de <SN8> vie. (2015L2643D40)
- <...> j'ai eu beaucoup de <SN8> <SN3> problèmes dans ma <SN8> famille – **mon** <SN23> **grand-père** a <F><DIA> #été\$ <G><TPS> #étais\$ ètè malade. (2015L2643D33)
- <...> je voudrais visiter **ma** <SN0> **tante** et peut-être je peux chercher le <SN0> travail ici. (2015L2643D04)
- En <Y><CLR> vivant pour **le** <SN8> **roi**, pour <G><PRN> #leurs\$ ses <SN8> problèmes, n'<X><ORD> #en pensant pas\$ en pas pensant <G><PRE> #aux\$ de l' <SN8> autres, <Y><CLR> <SN7> mort **le petit** <SN1> <SN6> **dieu**, qui se trouve dans toutes <G><ART><MAN> #les\$ <SN8> personnes. (2015E2643D68)

Motyvuotos giminės pavyzdžiai LPRATT (II)

- *Grosses* <M><MCO> #bises\$ <SN1> *bisses!* <G><GEN> #ton\$ **Ta** <SN2.1> **amie** <Q><TRO> #nereikia , \$, <SN0> <N> *Marie*. (2015L2643D21).
- <G><GEN>#chère\$ **Cher** <SN1> **amie** <N> <X><ORD> #Julie, chère amie\$ *Julie* <...> (2011L301854)
- <G><GEN> #bonne\$ **Bon** <SN1> <SN2.2> **amie** <N> *Julie*, merci beaucoup pour ta <SN8> *lettre*. (2013L165430)

Profesijų pavadinimų giminės kategorija

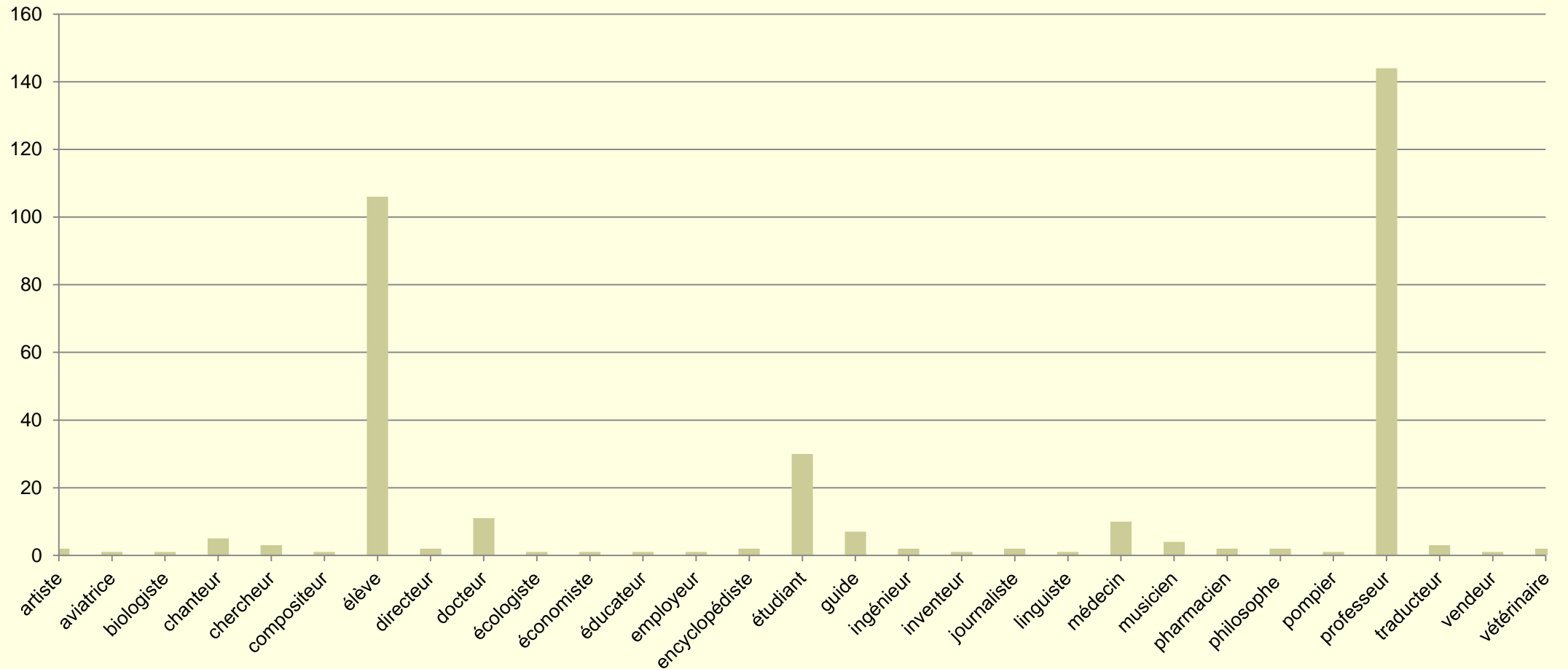

- *entraîneur – treneris, entraîneuse – laisvo elgesio moteris*
- *mokytojas – mokytoja / professeur*
- *studentas – studentė / étudiant(e)*

- *professeur ‘mokytojas;-a’*
- *un professeur ‘mokytojas’, une professeur ‘mokytoja’*
- *une professeuse (Ampère, Corresp., 1827, 418)*
- *une professoressa (Bloy, Femme pauvre, 1897: 99)*
- *une professeure (Kvebekas)*

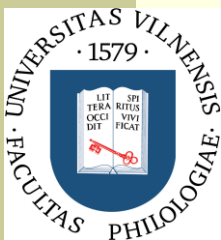
LPRATT profesijų pavadinimų inventoriūs

Nemotyvuota giminės kategorija

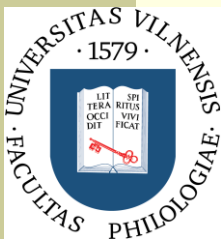
LPRATT daiktavardžių netaisyklingai vartojama giminės gramatinė kategorija

Žodis	Atvejų skaičius	Keletas pavyzdžių iš LPRATT
Le problème 'problema'	50	Mais il y a <G><GEN> #un\$ une problème <...> J'ai eu qu' <G><GEN> #un\$ une <G><GEN> #seul\$ seule problème <...> Les résultats de <G><GEN> #ce\$ cette problème <...>
La fête 'šventė'	40	<G><GEN> #la\$ le fête quand toute la famille est <...> <...> parce que <G><GEN> #cette\$ ce fête est <...> Et toi? <G><GEN> #quelle\$ quel fête tu préfères <...>
Une chose 'daiktas'	27	Car en usant <G><GEN> #cette\$ ce chose <...> Internet est <G><GEN> #une\$ un chose que nous <...> En conclusion, <G><GEN> #la\$ le chose plus <...>
Le monde 'pasaulis'	19	Nous avons <G><GEN> #le\$ la monde très moderne <...> Dans <G><GEN> #le\$ la monde virtuelle <...>
La classe 'klasė'	16	Parce que <G><GEN> #ma\$ mon classe joue <...> Les filles dans <G><GEN> #ma\$ mon classe seront 13 <...>
La réponse 'atsakymas'	16	J'attends <G><GEN> #ta\$ ton réponse <...> J'espère de <G><GEN> #ta\$ ton réponse <...>
La personne 'žmogus'	12	Si <G><GEN> #une\$ le personne boit <...> <...> pour être avec <G><GEN> #ta\$ ton personne <...>
Le pays 'šalis'	12	La France est <G><GEN> #un\$ la pays de la liberté <...> Quels sont les gens dans <G><GEN> #ce\$ cette pays.
La lettre 'laiškas'	11	C'était très magnifique de recevoir <G><GEN> #ta\$ ton lettre < > Je t'écris <G><GEN> #une\$ un lettre <...>
La dépendance 'priklausomybė'	10	Je pense que <G><GEN> #la\$ le dépendance est <...> Je crois que <G><GEN> #cette\$ ce dépendance d'internet sans <...>
La liberté 'laisvė'	8	Parce que <G><GEN> #la\$ le liberté aide dans <...> Sans la limitation de <G><GEN> #sa\$ son liberté, il <...>

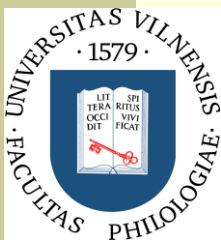
Giminės klaidos

- Giminės klaida:
 - *une grosse problème*
- Derinimo klaida:
 - *une beau ville*
- Nejmanoma sugrupuoti klaidas:
 - daiktavardinio junginio daugiskaita;
 - Det + daiktavardis;
 - būdvardžio morfologinė forma identiška vyriškajai ir moteriškajai giminei.

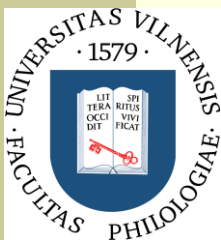
Nemotyvuotų daiktavardžių giminės klaidos (I)

- Iš 1 641 klaidingo giminės atvejo:
- **moteriškajai** giminei buvo priskirta 622 daiktavardžių,
- **vyriškajai** – 973.
- *tous les hommes sont mortels* ‘visi žmonės yra mirtingi’;
- *cette ville compte 10 000 habitants* ‘šiame mieste gyvena 10 000 gyventojų’;
- *tous les candidats ont réussi leur examen* ‘visi kandidatai išlaikė egzaminą’

Nemotyvuotų daiktavardžių giminės klaidos (II)

I. Lietuvių kalbos semantinė interferencija

<G><GEN> #la\$ **Le** <SN0> **metéo** est <G><GEN> #belle\$ **beau!!!**
(2011L301889)

<G><GEN> #une\$ **le** <SN2> **chose** <G><GEN> #principale\$ **principal** –
c'est <G><ART> #la\$ **une** <SN0> **santé!** (2013E165460)

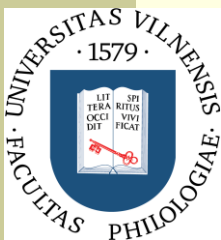
<...> #ils\$ **adorent** <G><GEN> #la\$ **le** <SN0> **radio.** (2011E301834)

Je pense que je pourrais partir dans <G><GEN> #un\$ **une** autre <SN2.2>
pays <G><GEN> #étranger\$ **étrangère** <...>. (2015L2643D49)

<...> nous pourrons lire <G><GEN> #le\$ **la** <SN2> **livre** <M><MFL>
#électronique\$ **électronic** et c'est <F><DIA> #très\$ **trés** <M><MCO>
#intéressant\$ **intéresent.** (2011E301859)

Nemotyvuotų daiktavardžių giminės klaidos (III)

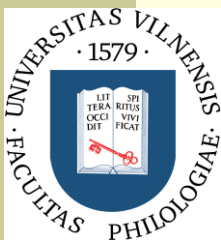
II. Netinkamas svetimosis kalbos taisyklių taikymas:

a. žodžių sąsaja su atitinkama K2 sistemoje galūne

- *Quelqu'un s'impose des <G><NBR> #restrictions\$ <SN3> restriction de la nutrition, un autre commence <G><GEN> #un\$ **une** <SN3.1> **programme** <G><GEN> #intensif\$ **intensive** d' <M><MCO> #exercices\$ <SN8> exercise. (2013E165427)*
- *Mon <SN0> avis <F><APS> #qu\$ que en <SN8> vacances il faut <Y><LOU> des vouyer, il faut visiter <G><ART> <G><GEN> #un\$ **la** <SN0> **musée**, <G><PRE> au <F><DIA> #cinéma\$ <SN8> cinema, <G><PRE> au <F><DIA> #théâtre\$ <SN8> theatre. (2014Epra34)*
- *<G><GEN> #la\$ **Le** <SN0> **mer** <X><RED> <L><CPV> #est\$ il y a <G><GEN> #grande, belle\$ **grand, beau**. (2011L301860)*
- *beaucoup <G><PRE> #d'\$ des <SN8> habitants ne <G><NBR> #veulent\$ veut pas <G><MOD> #regarder\$ regardee <Y><CLR> des <G><GEN> #nouvelles\$ **nouveaux** <X><RED> #nereikia modernes\$ <X><ORD> #technologies modernes\$ modernes <SN1> **technologies**.*
- *<...> beaucoup <G><PRE> #de\$ des <G><NBR> <M><MCO> #personnes\$ <SN8> persone <G><NBR> #sont\$ est <M><MCO> <G><NBR> #contentes\$ contante <G><PRE> #de\$ après **cette** <SN2> **technologie moderne**.*
- ***Les** <SN2> **technologies modernes apportent-elles** des <SN3.1> avantages importants à tous? **Les** <G><GEN> #unes\$ **uns** <SN2> **technologies modernes** aident pour le <M><MCO> \$travail\$ <SN3> travaille à la maison, <...>*

Nemotyvuotų daiktavardžių giminės klaidos (IV)

II. Netinkamas svetimios kalbos taisyklių taikymas:

b. sudedamieji daiktavardžiai

<X><MAN> #n'\$ est pas loin de <G><GEN><ART> #du\$ **la** <SN01> **centre-ville**. (2011L301825)

c. žodžių sąsaja su artimos reikšmės žodžiais, pvz.: *voiture, auto* ir kt.

d. homonimai: *le cours* 'paskaita' ir *la cour* 'kiemas'.

Parce que les <M><MCO> #enfants\$ <SN0> enfents <Y><CLR> beaucoup être avec les <SN8> ordinateurs, <Y><LOU> ne très pas joue <G><GEN><PRE> #dans la\$ **le** <SN8> **cour**, <Y><LOU> peu parle des <SN0> amis, <Y><LOU> ne joue pas l'<M><MCO> #environnement\$ <SN0> enviroment. (2011E301860)

Maintenant <Q><OUB> #,\$ il ne faut pas venir à <G><GEN> #au\$ **la** <M><MFL> #cours\$ <SN6> **cour** <L><SIG> #pour\$ que <M><MCO> #connaître\$ <L><SIG> #savoir\$ connaître quel est le <L><CPN> #thème\$ <SN1> tems. (2011E301897)

e. fonetiškai panašiai skambantys (*le monde* 'pasaulis' – *la mode* 'mada', *le cours* 'paskaita', *la cour* 'kiemas' ir *la course* 'bėgimas') ir pan.

D' <M><MCO> #abord\$ abor beaucoup <G><PRE> #d\$ les <SN8> enfant ne <G><CONJ> #vont\$ as pas <G><PRE> #aux\$ dans <G><GEN> **la** <F><HOM> #cours\$ **course**, parce <F><APS> #qu'ils\$ que ils <G><CONJ> #jouent\$ jouer <F><APS> <G><GEN> #l\$ la <SNO> ordinateur <F><HOM> #ou\$ où <M><MCO> #utilise\$ utilise <G><ART><AN> #l\$ <SN0> Internet. (2014Epra34)

<...> ils sont très <G><NBR> #populaires\$ populaire dans <L><SIG> #le monde entier\$ tout <G><GEN> #le\$ **la** <SN1.2> **monde**. (2012E510230)

Nemotyvuotų daiktavardžių giminės klaidos (V)

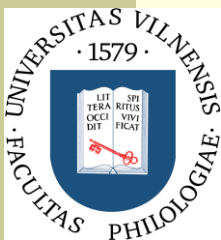

III. Giminės klaidos pagal žodžio skambesį

<G><GEN> #grosses# **Gross** <SN1> **bises**, <SN0> <N>
Julien. (2014Lpra25)

Nemotyvuotų daiktavardžių derinimo klaidos

LPRATT giminės klaidos	1 641
giminės klaidos	206
derinimo klaidos	437

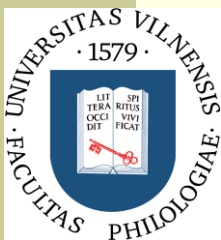
Būdvardžio giminės derinimas (I)

Būdvardžio galūnės	Moteriška giminė sudaroma pridodant galūnę -e, arba abi formos sutampa, pvz., (jaunas,-a)	-eur / -euse; -eux / -euse	-en / -enne; -on / -onne; -s / -sse; -l / -lle	-f / -ve	-au / -elle	-er / -ère	-é / -ée	Išimtys
Klaidingų atvejų skaičius	423	13	98	28	31	58	41	21

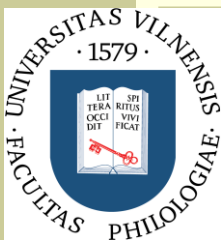
Būdvardžio giminės derinimas (II)

- *Pour <G><PRN> #eux\$ ils <G><NBR> #ces\$ **cette** <SN0> **technologies sont très** <G><GEN><NBR> \$importantes\$ **important.** (2011E301831)*
- *<G><NBR> #tous\$ Tout **les** <SN3> <SN23> **enfants dans** ma <SN8> classe **sont très** <G><GEN> #amicaux\$ **amicales.** (2014Lpra46)*

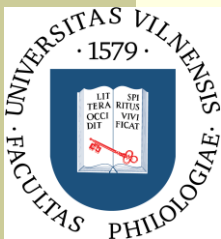
Determinanto giminės derinimas (I)

	Žymimasis determinantas (tik le (vyr. g., vns.) ir la (mot. g., vns.) , nes dgs. forma les neturi giminės požymio)	Pavyzdys	Nežymimasis determinantas tik un (vyr. g., vns.) ir une (mot. g., vns.), nes dgs. forma des neturi giminės požymio)	Pavyzdys
Taisyklingai suderintas	3383	<...> que dans le <SN2> corps sain vit l' <SN2> esprit sain. (2013E165454)	897	<...> la <SN0> nutrition est une <SN6> partie <X><COH> #qui\$ que souffre <...> (2013E165427)
Klaidingai suderintas	328	<...> <G><GEN> #le\$ la <SN3> chemin de <SN8> vie <...> (2015E2643D10)	167	<...> <G><NBR> #ce sont\$ c'est <G><GEN> #un\$ une <SN6> part, qui est très important <...> (2015E2643D10)
Iš viso	3711		1064	
Klaidingos vartosenos procentas	8,8 %		15,7 %	

Determinanto giminės derinimas (II)

- <G><GEN> #ma\$ **mon** <SN23> **classe** est <L><SIG> #bonne\$ **bien**. (2014Lpra42)
- <G><GEN> #ma\$ **Mon** <SN2> **fête préférée** est <G><GEN> #le\$ **la** <SN0> **Noël**. (2013L165413)
- C'est <G><GEN> #ma\$ **mon** <SN3> **rêve** depuis longtemps! (2015L2643D24)
- **Ma** <G><GEN> #cousine\$ <SN0> **cousin** habite <G><ART><MAN> #un\$ <M><MCO> #autre\$ **autor** <M><MFL> #pays\$ <SN1> **pay** <...> (2011E301926)
- <G><GEN> #ma\$ **Mon** <SN0> <F><DIA> #mère\$ **mere** prépare beaucoup <G><ART> #de\$ **des** <SN8> <SN2.3> **plats** <G><NBR> #variés\$ **varié**. (2013L165413)
- **Par** <L><ENG> #exemple\$ <SN8> **example** <G><GEN> #ma\$ **mon** <SN0> **maman** <X><ORD> #travaille par Internet\$ **d'Internet** <X><RED> est travaille. (2014Epra42)
- « Si **ma** <SN0> **fille** ou <G><GEN> <PRN> #mon\$ **ma** <L><SIG> #fils\$ <M><MCO> #garçon\$ **gonçon** <G><TPS> #apprennent\$ **a appris bien**, je <G><PRN> #lui\$ **les** <G><CONJ> #permets\$ **permais** <L><SIG> #d'avoir\$ **devoir** <X><MAN> #ce\$ **qu'ils veulent** ». (2015E2643D23)

Determinanto giminės derinimas (III)

	Iš viso panaudota LPRATT	Klaidingų atvejų LPRAT _{ACOL}	Procentinis klaidų skaičius
Ce	557	17	3,05 %
Cet	50	29	58 %
Cette	303	27	9 %

Apibendrinimas

Mokiniai, kurių prancūzų kalbos lygis siekia B1:

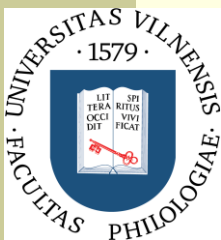
- nėra perpratę giminės gramatinės kategorijos visuose lingvistinės kompetencijos lygmenyse.
- dažniausiai pasirenka vyriškąją giminę kaip universalią.
- mažiau daro determinantų derinimo klaidų nei būdvardžio.

Klaidų priežastys:

- Gimtosios, anglų, pačios prancūzų kalbos sistemos įtaka.

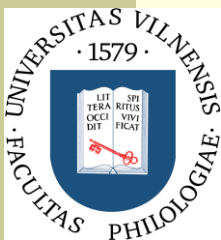
Literatūros sąrašas (I)

- Bartning, Inge. 2000. *Gender Agreement in L2 French: Pre-Advanced vs Advanced Learners*. *Studia Linguistica* 54 (2): 225–37. doi:10.1111/1467-9582.00062.
- Bloy, Léon. 1897. *La Femme Pauvre*. Gallimard.
- Chini, Marina. 1995. *Un aspect du syntagme nominal en italien L2 : le genre*. *Acquisition et interaction en langue étrangère*, no. 5 (June): 115–42.
- Ch. Muller. 1998. *Mots Chiffrés et Déchiffrés: Mélanges Offerts à Etienne Brunet*. Edited by Sylvie Mellet, Marcel Vuillaume, and Etienne Brunet. *Travaux de Linguistique Quantitative* 64. Paris: H. Champion.
- Cohen, Marcel. 1972. *Une Fois de plus Des Regards Sur La Langue Française*. Editions Sociales. Paris.
- Corbett, Greville G. 1991. *Gender*. Cambridge University Press.
- Creissels, Denis. 1995a. *Eléments de Syntaxe Générale*. 1re éd. Linguistique Nouvelle. Paris: Presses universitaires de France.
- Dewaele, Jean-Marc, and Daniel Véronique. 2001. *Gender Assignment and Gender Agreement in Advanced French Interlanguage: A Cross-Sectional Study*. *Bilingualism: Language and Cognition* 4 (03). doi:10.1017/S136672890100044X.
- Dictionnaire *Le Petit Robert 2016*, édition limitée. 2015.
- Elo, A. 1993. *Le Français Parlé Par Des étudiants Finnophones et Suédophones*. *Annales Universitatis Turkuensis Ser. B. TOM* 198.
- Granfeldt, Jonas. 2005. *Focus on French as a Foreign Language: Multidisciplinary Approaches*. Edited by Jean-Marc Dewaele. *Second Language Acquisition* 10. Clevedon ; Buffalo: Multilingual Matters.
- Greville G. Corbett. 2003. *Agreement: the range of the phenomenon and the principles of the surrey database of agreement*. In *Transactions of the Philological Society*, 101:2:155–202.
- Grevisse, Maurice, and André Goosse. 2005. *Le bon usage: grammaire française*. 13. éd., 8. tirage. Paris: Duculot.
- Gudzinevičiūtė, Ona Laima. 2009. *Substantiva communia: pavadinimo ir turinio problema*. *Acta humanitarica universitatis Saulensis*. 8: 272–81.
- Harley, B. 1984. *Mais Apprennent-Ils Vraiment Le Français ?* *Langue et Société*, 57–62.
- Harley, B. 1992. *Patterns of Second Language Development in French Immersion*. *Journal of French Language Studies* 2: 159–83.

Literatūros sąrašas (II)

- Holvoet A., Semėnienė. 2006. *Giminės kategorija*. In Daiktavardinio junginio tyrimai, Lietuvių kalbos institutas, 101–20. Vilnius.
- Holvoet, Axel, ed. 2006. *Daiktavardinio junginio tyrimai*. Lietuvių kalbos gramatikos darbai 4. Vilnius: Lietuvių Kalbos Institutas.
- Holvoet Axel, Judžentis Artūras. 2005. *Sintaksinės Priklausomybės Tipai: Papildymai Ir Patikslinimai*. In , 11–38.
- Houdebine, Anne-Marie, and Université René Descartes, eds. 1998. *La Féminisation Des Noms de Métiers: En Français et Dans D'autres Langues*. Paris: L'Harmattan.
- *Le petit Larousse illustré: en couleurs*; 87000 articles, 5000 illustrations, 321 cartes; cahiers thématiques; chronologie universelle. 2005. [Ed.] 2006. Paris: Larousse.
- Levy, Y. 1983. *The Acquisition of Hebrew Plurals: The Cas of the Missing Gender Category*. Journal of Child Language 10: 107–21.
- *LKG I: Lietuvių Kalbos Gramatika 1*. 1965. Vilnius: Mintis.
- *Mokomasis Prancūzų Kalbos žodynas*. 2009. Alma littera. Vilnius.
- Nimmo, Claude. 2015. *Le Grand Larousse illustré*: 90 000 articles, 5 000 illustrations, 355 cartes, 160 planches, chronologie universelle, atlas géographique, drapeaux du monde et de la francophonie.
- Paulauskienė, Aldona. 1989. *Gramatinės lietuvių kalbos vardažodžių kategorijos*. Vilnius: Mokslas.
- Valeckienė A. 1984. *Lietuvių Kalbos Gramatinė Sistema: Giminės Kategorija*. Mokslas. Vilnius.
- Valeckienė A. 1998. *Funkcinė Lietuvių Kalbos Gramatika*. Vilnius.
- Wegener, D. T. & Petty, R. E. 1992. *Correction for Contrast: Thoughtful Processes Can Wipe out or Create Contrast Effects*. Paper Presented at the Annual Meeting of the Midwestern Psychological Association, Chicago., 364.
- Westerström, E. 1996. *La Maîtrise Du Genre Chez Des Apprenants Universitaires Suédois*. Mémoire de Maîtrise, Dept. de Français et D'italien. Université de Stockholm.